

A földalatti vár

— Érdekes ösleletek a budai várban —

Régi mesék, még öregebb legendák, háborzongató históriák kapcsolódnak azokhoz a várbeli barlangokhoz, amelyek az ott épült házak és azok pincéi alatt szeszélyes alakulatokban csaknem az egész Vár alatt elhúzódnak és valamikor ostromok idején összefüggő egészet képeztek, amit a békebeli ember azután részekre osztott, elfalazott, hogy az új kor egyik új ipara: — az idegenforgalom szolgálatába állítva azt ismét, egy nagy egészé, világhátraktícióvá alakítsa át.

KADICS OTTOKÁR

geologusnak az érdeme, hogy az I. ker. előjáróság vállalkozó szellemű és érdeklődő mérnökei, régebben *Lantos* Zoltán, ujabban *Müller* Dezső révén nyilvánosságra jutott földalatti barlangokat, régen elhagyott természetes pincéket, térképészetiileg feldolgozta, a hozzáférhetőket felkutatatta és lehetőleg tiszta képet ad mindarról, amit eddig sikerült felfedeznie.

Eddig 144 ilyen földalatti barlangot és természetes pincét

találtak a Várban és ezek pontosan a Vár térképébe rajzolva, ma már általános képet nyújtanak és geológiai szempontból feldolgozzák őket. Ezek történetét később lehet csak megírni, mert újabb kutatásokat kíván.

A Hadimúzeum vette elsőnek programjába, hogy a barlangokat föltárja és már 1927-ben, a nemzetközi barlangkutató kongresszuson fölvetette, amikor Kadics Ottokár rögtön vállalta a munkát.

Az előjáróság szíves meghívására mintegy negyvenen jöttünk össze, hogy természetben is gyönyörködjünk ezekben a földalatti, különleges alakú barlangpincékben, amelyek hol egymás mellett, hol egymás alatt szolgáltatók az ősidők természeti kialakulásának képét.

Mindannyi ős forró források által kivált üregek, abból az időkből, amikor a Duna szintje még egy magasságban folyt a Várhegyvel.

Az érdeklődők sorában ott volt *Liber* Endre alpolgármester, *Gallina* Frigyes, *Kovárházy* Vilmos és *Szendy* Károly tanácsnokok, *Szacsavay* András r. főtanácsos, *Aggházy* Kamill ezredes a Hadtörténelmi Múzeum igazgatója, *Pávai Vajna Ferenc* dr. főbányatanácsos, *Lampel* Vilmos min. tan., több előjáró, tanárok, művészek és mérnökök.

Spannberger Alajos tanácsnok-előjáró, mint házigazda fogadta a vendégeket és a menet először a Verbőczy utca 5. szám alá vonult, ahol *Kadics* Ottokár vette át a vezetést és adta meg a kellő felvilágosításokat, rámtatva a feltörő forróvíz által kimosott a barlangok mennyezetén most is látható szeszélyes alakulatokra. A legfigyelmesebb hallgató *Pávai Vajna Ferenc* geológus volt, aki lázasan, betegágyból kelve, jött el a barlangbemutatóra. Érdekelte minden és örömben, lázában mosolygva dörzsölte bőzontos üstökét. A társaság azután megnézte az Országház-utca 4. szám, a Szentháromság utca 5. Uri utca 32 és 9, végül Tárnok utca 10 szám alatti házak földalatti üregeit, némelyikben negyven-ötven lépcsőnyire le szállva a föld alá. Némelyik pincében víz

áll, némelyikben vízgyűjtő medencék, amelyekhez kúrtok vezetnek, ahol a kötélen lebecsátott puttonnyal lehetett a vizet felhuzni. Némely kút a levezető lépcső elé van ásva, hogy a betetőző ellenség esetleg abba hulljon bele.

Holtra fáradtan vonult aztán a társaság a „Fehér galamb” vendéglőbe, ahol pompás budai reggelivel várta a barlangkutató társaságot az előjáróság és *Spannberger* Alajos előjáró üdvözölte a vendégeit. *Viraág* Béla szerkesztő tréfás felköszöntője után, amelyben rámutatott, hogy Budának az alja is érték, — *Pávai Vajna Ferenc* dr. mondott érdekes dolgokat a látottakról és a melegvízforrások révén várható gazdasági alakulásról. *Aggházy* Kamill értékes felszólalása után *Liber* Endre nyilatkozott az ő kedves, Budát szerető modorában és biztosította a jelenlévő budaiakat legmesszebbmenő szeretetéről és Buda minden kulturális ügyének felkarolásáról. A népszerű polgármestert éltetve oszlott szét a társaság.